

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.09

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 23: Forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer. (Strafskærpelse ved gentagen handel med hårde stoffer).

Af justitsministeren (Bjørn Westh).
(Fremsat 3/10 96).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 3 opførte sag, nemlig:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 17:

Forslag til folketingsbeslutning om skærpede sanktioner over for handel med narkotika.
Af Gitte Seeberg (KF) og Ulla Tørnæs (V) m.fl.
(Fremsat 3/10 96).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling**Justitsministeren (Bjørn Westh):**

Jeg skal kun kommentere den første del af beslutningsforslaget, der omhandler minimumsstraffe for salg af hårde stoffer, herunder når der er tale om gentagelse. De andre dele vil indenrigsministeren senere kommentere.

Jeg er enig i sigtet med beslutningsforslaget, nemlig at der skal være hårdere straffe på dette område, men jeg mener, at det skal ske på en anden måde, og at det bedst sker på den måde, som regeringen har foreslået.

Regeringens lovforslag medfører en væsentlig skærpelse af strafniveauet for gentagen handel med hårde stoffer. Det opnås efter regeringens opfattelse bedre ved at kigge på straffen i bunden end ved at se på strafferammen, fordi en forøgelse af strafferammen i lov om euforiserende stoffer ikke vil få nogen umiddelbar virkning, da de fleste af de overtrædelser, der straffes forholdsvis hårdt, allerede er ført over i straffeloven.

Formanden:

Efter justitsministeren beder jeg fru Gitte Seeberg som ordfører for forslagsstillerne til B 17 om at tage ordet.

Gitte Seeberg (KF):

Det er med glæde, jeg kan konstatere, at det nu rent faktisk er gået op for regeringen, at der skal gøres noget ved narkohandelen og ved det antal udlændinge, der på grov måde udnytter dansk gæstfrihed.

Det er ikke længe siden, at Det Konservative Folkeparti og Venstre fremsatte et beslutningsforslag om nøjagtig det samme, men for blot nogle måneder siden stod ingen af regeringspartierne til at rykke en millimeter. Narkohandelen kunne fortsætte som hidtil, og det har den også gjort, indtil politiet i midten af sidste måned gjorde endnu et forsøg på at få sat fokus på sagen. Men det er da interessant, at der nu sker noget i sagen, efter at statsministeren også er begyndt at markedsføre sit parti på det retspolitiske område. Det bærer hele debatten i dag præg af, også når jeg tænker på rockerdebatten.

Regeringen har ændret holdning, og vi må lægge fortiden bag os og koncentrere os om nogle alvorlige opstramninger. Det er vigtigt, at vi ikke igen om et år står i samme situation. Så vi må tage fat om nældens rod.

Som det fremgår af vort beslutningsforslag, ønsker Det Konservative Folkeparti og Venstre, at handel med hård narkotika straffes med frihedsstraf og i gentagelsestilfælde med minimum 6 måneders fængsel. Vi har ikke fremsat forslag om forhøjelse af strafferammen og er dermed enige med justitsministeren i hans betragtninger, idet vi rent faktisk mener, at den gældende strafferamme på 2 års fængsel er tilstrækkelig med hensyn til de grove narkoforbrydelser. Vi har jo også straffeloven.

Men domstolene har været yderst tilbageholdende med at udnytte strafferammen. Det har betydet, at de pushere, der fuldstændig åbenlyst

har handlet med narko på f.eks. Vesterbro, kun har fået straffe på nogle få dages fængsel. Kun helt undtagelsesvis, bl.a. i den sag, som er nævnt i bemærkningerne til lovforslaget, er der givet højere straffe. Og det er jo en latterligt lav straf, når man ser på, hvor alvorlig en forbrydelse vi i virkeligheden taler om, og når vi ser, at pusherne har været totalt ligeglade med disse småstraffe.

Samtidig har den lave straf også blokeret for varetægtsfængslingerne, idet man normalt ikke varetægtsfængsler i sager, hvor folk kun vil få en ubetydelig straf. Og det selv om vi alle ved, at narkohandlerne går direkte tilbage og fortsætter, hvor de slap, blot nogle få timer efter de er løsladt.

Med tilfredshed har jeg noteret mig, at der er sket varetægtsfængslinger i en række tilfælde i forbindelse med razziaen på Vesterbro for nylig.

Det fremgår også af bemærkningerne til lovforslaget, at det forudsættes, at politiet begærer de sigtede narkohandlere varetægtsfængslede. Det er helt fint, og vi er meget tilfredse med det.

Men domstolene alene kan ikke skærpe straffen i tilstrækkelig grad. Præsidenten for Østre Landsret har netop med sine udtalelser kraftigt gjort opmærksom på, at domstolene ikke automatisk indretter sig efter bestemte politiske henstillinger. Det synspunkt er naturligvis korrekt. Domstolene er uafhængige.

Derfor er det naturligvis op til Folketinget at stramme op, og da tanken ikke er, at vi skal forhøje straffen i toppen, skal vi sætte minimumsstraffe på, som det fremgår af vores forslag. Vi skal gøre os klart, at gentagen narkotikahandel skal straffes med 6 måneders fængsel og ikke som i dag med højst 20, 30, 40 dage.

Regeringens forslag er en forbedring, men det er utilstrækkeligt. Man kan sige, det er et skridt i den rigtige retning, men ikke godt nok.

Handel med hård narkotika skal give frihedsstraf også første gang, og også selv om der kun er tale om nogle få forhold. Ligesom der andre steder i lovgivningen er fastsat minimumsstraffe, finder jeg, at det er særdeles relevant i denne her lov. Derfor er det forslagsstillernes indstilling, at dette spørgsmål bør afklares efter forhandling med justitsministeren, når forslaget overgår til behandling i Retsudvalget. Vi må kunne blive enige om det her, som er så vigtigt.

Forslaget indebærer også, at de narkomaner, som straffes efter loven for handel, får mulighed for at få tilbudt behandling under afsoningen. Det forslag vil jeg rose justitsministeren for. Det,

der selvfølgelig helt overordnet er det vigtigste, er at få narkomanerne ud af deres misbrug. Lad os håbe, at det bliver en succes, og lad os gøre alt for, at der i fængslerne kan skabes et tilstrækkeligt antal pladser.

Men alt i alt er vi tilfredse med den udvikling, der nu tegner sig. Vi vil åbent gå ind i forhandlingerne og håber, at det lykkes at indgå en aftale, der kan sikre, at vi én gang for alle får taget hånd om problemet, så vi ikke igen næste år skal igennem den samme debat.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg vil godt tage udgangspunkt i det indlæg, som justitsministeren havde, for der er jo en meget nøje sammenhæng mellem dels justitsministerens lovforslag, dels mit lovforslag lidt senere på dagsordenen og dels det beslutningsforslag, som er til behandling her, og derfor kan det være lidt vanskeligt at skille dem fra hinanden, for der er jo tale om præcis den samme bestræbelse i retning af omsider at få sat stop for den helt uacceptable åbenlyse narkokrimalitet, der finder sted på Vesterbro.

Derfor synes jeg, det er vigtigt, at vi under forhandlingen her i dag ikke taler os fra hinanden, men forsøger at finde ud af, om der, når det kommer til stykket, er særlig stor uoverensstemmelse med hensyn til det, man kan kalde hovedretningen, og om vi måske, når vi kommer så langt, også kan forhandle nogle af de detaljer, der skiller os, på plads.

Når jeg indledningsvis siger dét, er det netop for at understrege den fælles bestræbelse, for jeg har naturligvis også nogle indvendinger imod det forslag, som Venstre og De Konservative har fremsat.

Der er fremsat to forslag, der vedrører mit område, og det ene, beslutningsforslag nr. B 17 fremsat af Venstre og De Konservative, går ud på, at udlændinge ved første dom for handel med hårde narkotiske stoffer som udgangspunkt skal udvises, medmindre de har en nærmere beskrevet tilknytning til Danmark.

Om det forslag vil jeg sige, at det efter regeringens opfattelse er et lidt underligt og i virkeligheden også lidt for svagt forslag.

Det er noget andet, vi foreslår, nemlig at udlændinge skal kunne udvises i forbindelse med al narkotikakriminalitet, der indebærer ubetinget frihedsstraf.

I beslutningsforslaget fra Venstre og De Konservative lægges der også op til, at udlændinge ved den anden dom for handel med hårde nar-

kotiske stoffer automatisk skal udvises af landet.

Om det sidste vil jeg sige, at sådan kan man ikke lave det rent lovteknisk, og når man ikke kan det, er det, fordi vi simpelt hen må konstatere, at det ville være ulovligt i forhold til vore internationale forpligtelser, medmindre man altså ønsker at ophæve Danmarks internationale forpligtelser, f.eks. i forhold til den europæiske menneskerettighedskonvention, og det ønsker regeringen ikke, og det tror jeg bestemt heller ikke de forslagsstillende partier ønsker.

Derfor er den bestræbelse, vi i fællesskab må have, at finde frem til en balance mellem de hensyn, der naturligvis må tages, nemlig dels at vi gerne vil gribe hurtigere og langt mere effektivt ind, og dels at vi ikke ønsker at overtræde f.eks. menneskerettighedskonventionen.

Regeringen har i de forslag, som vi har fremsat, sørget for, at der på en effektiv, men afbalanceret måde sættes ind over for narkotikakriminaliteten i Danmark, og at der samtidig sendes et tydeligt signal til omverdenen om, at vi i Danmark ikke vil acceptere den type kriminalitet og samfundsskadelig aktivitet eller virksomhed, som der er tale om her.

Dermed har jeg så også markeret, at der er en forskel på regeringens udspil og så det forslag, som vi har til behandling nu. Men som sagt: Lad os prøve at se, om enderne alligevel ikke kan komme til at nå sammen.

Til slut vil jeg sige, at disse forslag måske, når det kommer til stykket, også har en meget god indirekte virkning, nemlig den, at der udsendes et signal til dem, som jeg vil kalde de rejsende i narkotika, for der er jo i en vis udstrækning tale om folk, der nogle gange opererer i Danmark, andre gange i Holland og andre gange igen i Berlin, eller hvor der ellers kan være tale om det, og det udsender vi altså et signal om at vi ikke vil acceptere, og på den måde kan vi også være med til at forebygge, at den type kriminalitet opstår.

Derfor er der flere forskellige aspekter i det, og jeg er glad for, at vi har fået taget hul på det på denne måde.

Dorte Bennedsen (S):

I den retspraksis, der har udviklet sig i forbindelse med narkotikalovgivningen, har man hidtil behandlet personer, der solgte helt små mængder narkotika relativt lempeligt, idet straffen ved førstegangstilfælde typisk har

været en kortvarig frihedsstraf eller eventuelt en bøde.

Baggrunden for dette har dels været en erkendelse af, at disse personer typisk selv er stærkt afhængige narkomaner, som handler med narkotika for at finansiere deres eget forbrug af stoffer, og dels en erkendelse af, at disse mennesker snarere bør hjælpes via det sociale system end straffes via retssystemet og fængselsvæsenet.

Gennem længere tid har vi imidlertid kunnet iagttage, at mere professionelle pushere har udnyttet den retspraksis, som er udtryk for en hensyntagen til nogle dybt forarmede og belastede mennesker, og de har udnyttet den således, at de har drevet deres professionelle forretning på en sådan måde, at de altid kun har haft meget små mængder af stof på sig for det tilfælde, at de skulle blive taget af politiet og visiteret. Til gengæld har de foretaget mange daglige handler.

Der har med andre ord været tale om en egentlig professionel handel med økonomisk gevinst for øje, og den udnyttelse af den hidtidige retspraksis, som vi har været vidner til i den senere tid, vil vi under ingen omstændigheder acceptere. Man skal ikke kunne slippe billigere fra systematisk handel med narkotika ved at fordele sine handler på små portioner, og derfor er vi enige i, at gentagne handler så at sige skal lægges sammen, så det bliver en skærpente omstændighed, selv om den enkelte handel altså kun vedrører små mængder hårde stoffer.

Derfor er vi også tilfredse med det forslag, som regeringen har fremsat, for det markerer en afstandtagen fra gentagen professionel handel med stoffer. Men vi erkender også, at de triste skæbner, de hårdt ramte narkomaner, som den hidtidige praksis altså har givet en lidt lempeligere behandling, for fremtiden i højere grad vil blive fængslet som et resultat af mere kyniske personers udnyttelse af retspraksis.

Og derfor lægger vi utrolig megen vægt på den del af forslaget, som drejer sig om øget behandling af domfældte narkomaner og om oprettelse af narkofrie kontraktfængselsafdelinger.

Som bekendt har Socialdemokratiet for nylig fremlagt en lang række forslag til styrkelse af indsatsen i bekæmpelsen af narkoproblemerne, og på den baggrund finder vi, at det er vigtigt at få tilrettelagt en relevant, målrettet og – nok så væsentligt – længerevarende indsats over for den enkelte narkoman. Og når det drejer sig om

domfældte narkomaner, forudsætter en sådan indsats et nøje samarbejde mellem kriminalforsorgen og de sociale myndigheder.

Beslutningsforslag nr. B 17, som behandles sammen med regeringens lovforslag, er i det store og hele en genfremsættelse af det forslag, som Venstre og De Konservative fremsatte i sidste samling.

Som bekendt blev forslaget ikke vedtaget, og jeg hørte nu den konservative ordfører, fru Gitte Seeberg, sige – ordret citeret, tror jeg – at det skyldtes, at for nogle måneder siden var der ingen, der var villige til at rykke sig en millimeter.

Fru Gitte Seeberg har ret til at være polemisk, hvis hun har lyst til det, men bemærkningen har altså ikke hold i virkeligheden, for hvis fru Gitte Seeberg slår op i den betænkning, der blev afgivet under behandlingen af forslaget i sidste samling, vil hun se, at det af den fremgår, at regeringspartiernes medlemmer af Retsudvalget »gør opmærksom på, at der løbende foregår overvejelser om hele området vedrørende såvel de egentlige narkohandlere (større fisk) som de såkaldte småpushere.

Ligeledes er der overvejelser om skærpelse af reaktioner i forhold til især udlændinge, der helt øjensynligt søger at udnytte den relativt liberale kurs, det danske samfund og retssystemet anlægger specielt over for småpushere.«

Det lovforslag, som nu behandles, L 23, og lovforslag nr. L 24 af indenrigsministeren, som er næste punkt på dagsordenen, er netop resultatet af de overvejelser, som vi redegjorde for foregik i foråret, og som vi ønskede at føre til ende, inden vi tog en endelig beslutning, og jeg går ud fra, at forslagsstillerne bag B 17 er enige med mig i, at de to regeringsforslag i hvert fald et meget langt stykke ad vejen dækker beslutningsforslagets indhold.

(Kort bemærkning).

Bruno Jerup (EL):

Det er et spørgsmål til fru Dorte Bennedsen, som i virkeligheden rækker tilbage til den diskussion, der blev rejst af fru Gitte Seeberg, nemlig om, hvorvidt man nu har fat om nældens rod, idet jeg synes, det er et ret vigtigt spørgsmål, om man mener, at man ved at skærpe straffen og derved få fyldt endnu flere narkomaner i fængslerne har fået fat om nældens rod.

Det problem kan jeg forstå at fru Gitte Seeberg er af den opfattelse at Venstres og De Konservatives forslag, beslutningsforslag nr.

B 17, løser. Men jeg vil meget gerne vide, om Socialdemokratiets ordfører, fru Dorte Bennedsen, er af den opfattelse, at Socialdemokratiet med sit forslag, lovforslag nr. L 23, har fået fat om nældens rod, når man tager i betragtning, at vi ved, at en stor del af de mennesker, der sælger stofferne, selv er narkomaner, og at vi ved, at årsagen til narkomani jo ikke er, at der er nogle mennesker, der sælger stoffer, men nogle helt andre forhold.

Jeg kunne derfor godt tænke mig at vide, om fru Dorte Bennedsen mener, at man har fat om nældens rod.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen(S):

Jeg synes faktisk, at det desværre gamle, men stadig lige alvorlige narkotikaproblem er for alvorligt og for seriøst til, at vi partipolitisk skal stå og banke hinanden oven i hovedet. Det handler om et fuldstændig fortvivlet problem, der i vores samfund i hvert fald har eksisteret i 30 år, og som man har forsøgt at iværksætte masser af gode indsatser imod, men som vi må erkende at vi ikke er kommet forfærdelig meget længere med.

Nej, jeg drømmer ikke om, at vi med det her forslag har løst narkoproblemerne i Danmark – jo, jeg kunne drømme om, at vi havde gjort det, men selvfølgelig har vi ikke det – men vi tager fat i nogle mennesker, som ikke er dem, som jeg normalt plejer at kalde sølle personer, men nogle bevidst professionelle folk, der bare lægger deres handel om og driver den på en anden manér, så de kan komme ind under de mere lempelige og humane regler, vi hidtil har haft. Det er dem, vi går efter.

Hvis hr. Bruno Jerup havde hørt efter, ville han også have hørt, at jeg sagde, at jeg er klar over, at et problem ved forslaget er, at flere af de sølle kan blive fængslet, og at vi derfor lægger meget stor vægt på, at denne situation må udnyttes til ved hjælp af den kontakt, man får med dem via ikke bare fængselsvæsenet, men fængselsvæsenet og socialvæsenet i fællesskab, at give dem nogle muligheder for at komme ud af deres misbrug. Men det er ikke noget, vi presser ned over dem; det er noget, der skal gøres sammen med dem.

(Kort bemærkning).

Bruno Jerup (EL):

Grunden til, at jeg kom med mit spørgsmål, var sådan set ikke, at jeg ville blande mig i Socialde-

mokratiets mulige interne enighed om det her spørgsmål, men at jeg gerne ville vide, om man mener, at man ved at sætte straffen op og jage småpusherne vil kunne gøre noget ved narko-problemet.

Det eneste, der vil komme ud af det – det er altså min påstand, og det kan være, at fru Dorte Bennedsen har en anden opfattelse – er sand-synligvis, at prisen på stoffer i en kortere perio-de vil stige en lille smule.

Formanden:

Så er vi tilbage i ordførerrækken igen. Fru Birthe Rønn Hornbech.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Denne gang vil jeg følge justitsministerens eks-empel og gøre det meget kort og blot bekræfte det, som fru Dorte Bennedsen påstod, nemlig at vi er meget enige om målet i denne sag, og dér er vi selvfølgelig meget tilfredse med, at vi nu tilsyneladende trækker på samme hammel, og det er klart, at vi vil prøve at koordinere de to forslag for derved at nå til det bedst mulige resultat.

Jeg er for så vidt enig med justitsministeren i, at minimumsstraffe ikke altid er af det gode, men når vi har foreslået en minimumsstraf, skyldes det jo, at det har vist sig, at det er meget vanskeligt for Folketinget ved ændringer af strafferammen at påvirke domstolene i tilstræk-kelig grad, og sådan skal det være; det er jo domstolene, der udmåler straffene. Ønsker man længere straffe, er der kun én vej, og den er at hæve strafferammen, og ønsker man, at de kon-krete straffe bliver væsentlig længere, er den eneste mulighed en minimumsstraf. Derfor er det med i forslaget. Nok om det!

Med hensyn til spørgsmålet om udvisning vil jeg blot sige til indenrigsministeren, at naturlig-vis imødekommer vi i Venstre de internationale forpligtelser, men at jeg er stærkt i tvivl om, hvorvidt det er rigtigt, at forslaget er i strid med de internationale forpligtelser, men det må vi så have undersøgt i udvalget.

Det, som vi som medforslagsstillere til beslut-ningsforslaget ønsker at tilkendegive, er, at også narkohandel i mindre mængder er særlig grov kriminalitet, som er skadelig for andre menne-sker, og at udlændinge, der nyder godt af den danske gæstfrihed, på forhånd skal vide, at vil de ikke overholde reglerne, men gå rundt og skade andre mennesker med farlige stoffer, må de finde et andet sted at være. Men lad os under

udvalgsarbejdet få på det rene, hvordan det er med de internationale forpligtelser.

Anne Baastrup (SF):

Det er træls, hvis vi fremover her i Folketinget skal behandle hovsalovforslag, fordi vi har fået en statsminister, der følger folkestemningerne. Det skal ikke være på den måde, vi lovgiver herinde, og slet ikke på det retspolitiske områ-de. Vi plejer ikke at ændre straffebestemmelser-ne, fordi Ekstra Bladet fører en kampagne på grund af vigende oplagstal. Når det så er sagt, må det jo også siges, at vi alligevel må tage lov-forslaget alvorligt.

Og hvad handler dette lovforslag så om? Det handler om skærpe af straffen for småhandel med hårde stoffer, hvis der er tale om gentagne tilfælde.

Til støtte for lovforslaget skal vi jo også være opmærksomme på det forhold, at med den praksis, de små narkopushere benytter sig af, udnytter de en lempelig og god regel om, at narkomaner godt må besidde stof til eget brug, og at det foregår så åbenlyst, at det giver anled-ning til frustration og vrede blandt de beboere i kvarteret, som daglig konfronteres med det. Samtidig giver det en mangel på respekt for domstolssystemet, at aviserne har mulighed for at føre den slags sager frem. SF vil derfor ikke afvise forslaget.

Det skal også roses, at der ved udarbejdelsen af lovforslaget har været besindige mennesker, som har tilladt sig at tænke sig om, så det ikke er straffelovens hårde bestemmelser, der nu skal omfatte gadehandel. Det skal Justitsministeriet have tak for.

Og en anden begrundelse for, at vi ikke afvi-ser forslaget, er, at der jo er et betydeligt hensyn at tage til de narkomaner, som blot besidder stof til eget forbrug, for angriber vi ikke de handlere, som misbruger denne lempelige praksis, står vi måske over for, at denne praksis opgives – med den følge, at livet bliver helt ubærligt for narko-manerne, og det er ikke SF's linje.

Men vi skal alligevel give os god tid til at tænke os om, for hvem er disse småpushere? Mange af dem er selv narkomaner, og det skal vi huske på, for hvad bliver ellers konsekvensen af lovforslaget?

Sagen er jo den, at Rigsadvokatens forholds-ordre om, at man ikke skal jage narkomaner, der kun besidder stof til eget brug, har haft en stor indflydelse på narkomanernes mulighed for at overleve, indtil der etableres et behandlings-

system, der kan give dem en chance for at få en fremtid.

Vi ved jo alle, at dødeligheden blandt narkomaner steg katastrofalt, da politiet for et par år siden påbegyndte deres stressaktioner, og frygten for, at denne lovgivning vil forøge narkomanernes stress, er jo slet ikke til at se bort fra, for hvad er det for en situation, der skal give mulighed for, at den foreslåede bestemmelse med skærpende virkning kan benyttes? Det er jo overvågning af salg og inddragelse af det solgte stof som bevismateriale.

Med andre ord kan det ikke undgås, at narkomaner stresses, medmindre politiet grundigt overvejer, hvordan bestemmelsen konkret skal anvendes. Nemt bliver det ikke, hvis vores mål er at undgå at slå narkomanerne ihjel, inden vi får et ordentligt behandlingstilbud til dem, for det er vel ikke målet, at narkomanerne skal slås ihjel. Eller hvad?

Jeg tror grundlæggende ikke, at dette lovforslag er specielt godt gennemtænkt fra regeringens side. Under debatten i går sagde statsministeren f.eks., at på grund af dette lovforslag vil der komme færre narkomaner. Intet er mere forkert! Handelen vil bare ske skjult og mere spredt.

Så er der bekymrede kriminologer, der nærer frygt for, at denne skærpelse af straffen for småpushere vil betyde, at narkohandelen vil få en mere professionel karakter, eller sagt på en anden måde: at den organiserede kriminalitet placerer sig i Danmark.

Det er jeg ikke sikker på. Så vidt jeg har hørt fra mit bagland, bliver dét ikke konsekvensen. Narkohandelen vil fortsætte med småpushere, bare på en anden måde. Det skal vi også vide ved gennemførelsen af dette lovforslag.

Under udvalgsarbejdet vil SF derfor lægge vægt på at få lovforslaget belyst grundigt, herunder især, hvad det er, der ligger i bemærkningerne om, at man vil tilbyde mere behandling i fængslerne, og at der vil blive flere stoffrie afdelinger. Har ministeren fundet nogle penge til det?

Og jeg vil ikke undlade at understrege, at lovforslaget under ingen omstændigheder løser narkoproblemet; det gør kun en effektiv forebyggende indsats og en bred vifte af tilbud om behandling, som narkomanerne får ret til. Det er det, der skal til.

Og så over til De Konservatives og Venstres forslag:

Jeg skal hurtigt meddele, at jeg vil afvise det, og jeg vil prøve at forklare hvorfor:

Hovedårsagen er, at De Konservative og Venstre grundlæggende ikke har forstået narkomanernes problemer. Da VK-regeringen tiltrådte i 1982, gik der ikke ret lang tid, før man nedlagde Alkohol- og Narkotikarådet og overlod det til kommunerne at behandle narkomanerne, og derefter åbnede man for, at metadon kunne udskrives af de praktiserende læger, og det vil sige, at en stor del af den meget velopbyggede narkobehandling, vi havde fået op gennem 1970'erne, brød fuldstændig sammen.

Og så ser vi et forslag i dag, der går ud på, at minimumstraffen ved småhandel skal være 30 dage med en gentagelseeffekt på 6 måneder!

Hvad kommer det til at betyde for narkomanerne? Er det sådan, at Det Konservative Folkeparti og Venstre er enige i en stresspolitik, der rent faktisk fik antallet af døde narkomaner til at stige voldsomt? Er det den politik, Det Konservative Folkeparti og Venstre vil føre over for narkomanerne? Jeg forstår det ikke! Men desværre er det jo det billede, vi har set op gennem 1980'erne: at man under ingen omstændigheder har gjort sig den ulejlighed at sætte sig ind i, hvordan man bekæmper narkotikamisbrug. Det gøres nemlig ikke ved at sætte narkomanerne i fængsel, men ved at give dem mulighed for behandling.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Det er selvfølgelig altid ærgerligt, når en ordfører ikke har forstået den egentlige mening med et lovforslag. Det kan være, at vi ikke har udtrykt det tydeligt nok i bemærkningerne, men formålet med at give en person, som handler med hårde stoffer, mindst et halvt års fængsel, anden gang det sker, er, at når vedkommende kommer i fængsel, så vil vi ifølge det forslag, som vi skal behandle om lidt, sørge for, at de danske fængsler er frie for narko, og at der i samtlige danske fængsler er indrettet en kontraktafdeling.

På vores ændringsforslag til finanslovforslaget har vi afsat et tocifret beløb til bedre behandlingsmuligheder. Og det tager mindst et halvt år at komme i gang med en god og solid behandling. Så vi sikrer altså, at den narkoman, der kommer i fængsel, ikke får adgang til stoffer, og at den pågældende derudover får en behandling, så vedkommende kan komme fri af sin narkoafhængighed, og det troede jeg faktisk også SF var interesseret i.

Bjørn Elmquist (RV):

Lad mig først om justitsministerens lovforslag sige, at det støtter Det Radikale Venstre.

Jeg må indrømme, at jeg hele tiden har svævet i den retsvildfarelse, at optrådte man sådan, som jeg har set det beskrevet flere gange, og politiet altså rent faktisk kunne dokumentere det over for domstolene, ville en dommer sige: Det er en omgåelse af loven.

Om man handler den samme mængde på én gang inden for 1 time eller man handler den samme mængde i 10 små handler inden for 1 time, er for mig at se flintrende ligeegyldigt.

Derfor blev jeg meget overrasket, da vi i forbindelse med politiets målrettede aktioner på Vesterbro fik en tilbagemelding om, at domstolene åbenbart ikke betragter gentagne tilfælde af små handler som en omgåelse, og derfor synes jeg, dette forslag om, at det er at betragte som en betydeligt skærpende omstændighed, at der er tale om gentagne tilfælde af salg også af ganske små mængder, er nødvendigt. Og da vi jo hele tiden har ment, at det skal være strafbart at foretage den slags handler, har vi i Det Radikale Venstre ingen problemer med dette forslag, tværtimod. Så langt, så godt.

Således som fru Dorte Bennedsen også svarede på de spørgsmål, der blev rettet til hende, er vi helt på det rene med, at dette ikke er løsningsen på narkoproblemerne – jeg kan se, at hr. Bruno Jerup allerede er på vej tilbage til sin plads; han ville vel ellers have spurgt mig, om vi måske troede dét. Nej, det tror vi selvfølgelig ikke, men når vi har en lov, der forbyder handel med euforiserende stoffer, må vi også sikre os, at den bliver efterlevet, og at den ikke bare omgås på den lettest mulige måde.

Det er muligt, at problemet flytter andre steder hen. Det er i hvert fald helt sikkert, at vi også skal søge at tage andre midler i anvendelse for at bekæmpe det. Vi har selvfølgelig også haft indflydelse på, hvordan forslaget og bemærkningerne er kommet til at se ud, og ligesom fru Dorte Bennedsen har også jeg hæftet mig meget ved det, der står i bemærkningerne under punkt 3.2. om de personer, som selv er narkomaner, og som netop driver denne form for handel for at dække deres behov for de stoffer, som de er afhængige af, og at man på det område vil prøve at øge behandlingen af dem, når de afsoner deres frihedsstraf.

I den forbindelse har jeg nævnt over for ministeren – og jeg vil da også gerne nævne det her i Folketingsssalen – at de forsøg, der kører i Fyns

Amt og i Helsingør Politikreds, ser vi i Det Radikale Venstre meget gerne udvidet til andre dele af landet, i det omfang det er muligt. Men vi er med på, at så længe det er forsøgsordninger, er det måske klogt lige at se, hvordan disse forsøgsordninger spænder af, før de udvides til alle andre dele af landet. Men det er i hvert fald vores vurdering, at en ganske stor del af de mennesker, der nu kommer ind i billedet her, og som vil blive udsat for den skærpede strafudmåling, vil være den slags mennesker, som fru Dorte Bennedsen vistnok kaldte nogle sølle stakler.

Man kunne fristes til at lægge følgende tanke frem til overvejelse: Sundhedsudvalget og Socialudvalget har i sommerens løb aflagt besøg i Zürich og i Bern, og nogle af os har i den forbindelse set de forsøg, man har kørende dér, og hvis vi havde noget tilsvarende i gang herhjemme, hvor mange af de narkohandlere, som står på Vesterbrogade og andre steder, og som vi nu ved politiets og domstolenes hjælp får givet nogle skærpede straffe, ville overhovedet være der, hvis vi havde den slags forsøgsordninger kørende i Danmark?

Vi er ikke i min egen folketingsgruppe afklarede med hensyn til, om man bør iværksætte disse Zürich-forsøg i Danmark. Vi ved, at der er nedsat en ministeriel arbejdsgruppe, og den vej kommer der så nogle meldinger, og på et eller andet tidspunkt tror jeg også vi her i salen bliver nødt til at tage stilling til, om vi nu mener, at det er en tilrådelig, forsvarlig og god idé også at iværksætte disse forsøg herhjemme i Danmark. Men det er altså en tanke, som jeg ikke kan skubbe fra mig: Hvor mange af dem ville stå der, hvis vi havde disse forsøg kørende i Danmark?

Vi fik i Zürich påvist, at en ganske stor del af de mennesker, der fik udleveret heroin, og som indtog stoffet på stedet, så de ikke kunne gå ud og sælge det, fungerede i hverdagen. Vi hørte om en, der var sekretær på et kontor, og vi hørte om en, der var mekaniker på et bilværksted, og disse mennesker levede altså et normalt liv, når de fik stoffet på denne måde.

Det er selvfølgelig også et spørgsmål om menneskeværdsomhed og om, hvad vi skal pålægge vore læger at deltage i, og sådan noget. For disse mennesker er jo på stoffer, og der er i og for sig ikke noget afviklings- eller afvænningsaspekt i disse Zürich-forsøg, ikke umiddelbart i hvert fald, og det er jo nok det springende punkt.

Nok om det! Det skal ikke blive til en generel narkodebat, men jeg syntes, jeg ville dele disse tanker med andre. Men dette lovforslag er selvfølgelig ikke svaret på narkoproblemet.

Om V's og K's beslutningsforslag skal jeg ganske kort sige, at vi foretrækker den facon, der er valgt i lovforslaget, i stedet for at man hæver minimumsstraffen. Vi synes, det er dårlig lovteknik at bearbejde strafferammerne på den måde. Vi foretrækker altså den fremgangsmåde, som er valgt af Justitsministeriet.

Og for så vidt angår udlændingedelen af V's og K's forslag – eller er det K's og V's? – vil jeg henvise til det lovforslag fra indenrigsministeren, som vi skal i gang med om lidt, og sige, at den model, der dér er valgt, er den, vi vil støtte. Det automatiske og obligatoriske, der ligger i V's og K's forslag, for så vidt angår udvisningerne, må vi afvise.

(Kort bemærkning).

Bruno Jerup (EL):

Noget af det sidste, som hr. Bjørn Elmquist var inde på om forsøgene i Schweiz, lød interessant. Der er muligvis noget, vi kan snakke om dér.

Men der var tidligere i indlægget fra hr. Bjørn Elmquist en bemærkning, som underer mig lidt. Hr. Bjørn Elmquist sagde, at den nuværende lovgivning ikke fungerede, og at det nok ikke havde nogen virkning på antallet af stofmisbrugere og narkomaner, hvor meget straf de fik. Men når nu vi havde gjort det ulovligt, skulle det også virke, så skulle det også effektueres.

Den argumentation, at fordi vi godt nok har en lov, der gør nogle ting ulovlige og umulige, og som ikke fungerer, og det kan den heller ikke komme til, skal der i hvert fald sættes hårdt mod hårdt, lyder for mig lidt som sådan en Erasmus Montanus-argumentation rent rets-politisk.

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Det, der bringer mig herop, er den radikale ordførers indlæg. Man begynder nu at tale om udlevering af heroin, samtidig med at man ønsker at skærpe straffene.

Vi oplever i dag en radikal ordfører, der kan støtte forslaget. Jeg må notere mig, at tirsdag den 16. januar 1996 behandlede vi beslutningsforslag nr. B 62 her i salen, hvor vi netop gik ind for at få hævet strafferammen for salg af narkotika på gadeplan og for udvisning af udlændinge, der er dømt for gentagen narkokriminalitet.

Da var ordene direkte fra den radikale ordfører: Vi kan ikke støtte det, det må jeg sige ligeud. Vi kan ikke acceptere eller gå ind for en forhøjelse af strafferammen.

Det er så det, der er sket i løbet af disse måneder, men vi kan da kun glæde os over, at man kan blive klovere.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Lad mig starte med det sidste først.

Vi har også i dag afvist at hæve strafferammen. Det sagde jeg udtrykkeligt. Vi synes, det er en dårlig idé at gå ind i strafferammerne, men det er tværtimod en god idé, som regeringens forslag går ud på, at angive, hvad der skal være en skærpende omstændighed ved udmålingen af den forskyldte straf inden for strafferammerne. Jeg kan godt komme ned og tegne det for hr. Bendt Bendtsen, hvis han ikke kan forstå det ved, at jeg siger det. Der er en meget stor forskel.

At jeg sagde sådan tidligere i 1996, skyldtes jo, at vi også på det tidspunkt mente, at domstolene naturligvis ville betragte det som en omgåelse, hvis man har disse mange små handler inden for et kort tidsrum, som så lægges sammen til én stor mængde. Det var det, jeg sagde fra talerstolen.

Dernæst til hr. Bruno Jerup. Jeg mener, at når vi har den bestemmelse her, retter den sig mod alle, der sælger narko. Jeg er mest interesseret i, at de, der sælger, men som ikke selv er afhængige af narko, bliver straffet. Og dér mener jeg, at de ikke skal slippe af sted med at omgå de strafbestemmelser, vi har, ved simpelt hen at dele handlerne op, som de har gjort.

I så henseende skal vores forbud mod at handle med narko virke, men jeg tror ikke på, at det hjælper på dem, der er narkomaner.

(Kort bemærkning).

Gitte Seeberg (KF):

Jeg ved ikke, om det er, fordi hr. Bjørn Elmquist ikke har læst vores forslag, men det er faktisk bygget op på nøjagtig samme måde som justitsministerens, nemlig sådan, at vi ikke går ind for, at vi skal hæve strafferammen, men vi går ind for, at der skal sættes nogen minimumsstraffe, altså i den nederste ende af forslaget.

Og når jeg nu er her alligevel, vil jeg også gerne sige til fru Dorte Bennedsen, som var inde på, at regeringspartierne sandelig gerne ville gøre noget, da vi behandlede vores beslutningsfor-

slag sidste gang, at af betænkningen fremgår det i hvert fald, at et flertal inden for flertallet af Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget ikke ville medvirke til de stramninger og sanktioner, som beslutningsforslaget var et udtryk for, idet det var flertallets opfattelse, at der allerede dels var tilstrækkelig vid straffesamme og dels en rimelig praksis, således som det fremgår af justitsministerens svar på spørgsmål nr. 1-4.

Det er også til hr. Bjørn Elmquist, for netop af de 4 svar, som justitsministeren kom med i forbindelse med vores beslutningsforslag, fremgår det, hvor lave straffene rent faktisk er.

(Kort bemærkning).

Bruno Jerup (EL):

Nu forstår jeg hr. Bjørn Elmquist sådan, at han læser lovforslaget på den måde, at det kun er rettet imod narkobagmænd, og at det er dem, der er hovedsigtet.

Jeg må indrømme, at jeg har hørt den diskussion, der har kørt forskellige steder, som om det lige præcis var pusherne på gadeplan, man var på jagt efter. Derfor synes jeg, at det sidste, som hr. Bjørn Elmquist sagde, ikke helt holder stik med det, der har været hensigten med lovforslaget, for hvis det drejer sig om at gå efter bagmændene, som formentlig bor i deres fæstninger ude på Strandvejen, nogle af dem, som lever fedt af narkohandelen, så er det en helt anden sag. Så kan vi snakke om det.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Dette lovforslag retter sig naturligvis mod alle, der forhandler narko, ingen tvivl om det, også mod pusherne på gadeplan, uanset om de så selv er narkomaner, eller om de ikke er det.

Dér, hvor jeg føler, at det er mere fortjent ud fra et moralsk synspunkt, er med hensyn til dem, der ikke er narkomaner, og som alene gør det for profittens skyld. Men taler vi om dem, der gør det for at få råd til at stille deres egen umættelige trang til narko, som de er dybt afhængige af, så jeg hellere andre løsninger, for dette er ingen løsning for dem. Det var i den forbindelse, jeg kom ind på overvejelserne om Zürich og den behandling, vi taler om, i fængslerne, for dér har vi jo chancen for at fastholde den.

Og så til fru Gitte Seeberg og hr. Bendt Bendtsen: Vi burde have en overhead her i Folketin-

get. Her har vi strafferammer, her har vi det, der hedder minimumsstrafferammen. Der er skrevet »min.«, og det er ikke, fordi det er min, men »minimum«, og så »maks.«, og det er ikke, fordi det er Max', men det er, fordi det betyder maksimum, og en straf skal udmøntes inden for det område.

Det forslag, som jeg i januar tog afstand fra, og om hvilket hr. Bendt Bendtsen spurgte, hvordan jeg dog kunne sige sådan i januar, gik jo ud på at hæve den strafferamme. Det forslag, vi har i dag, er anderledes.

(Kort bemærkning).

Bruno Jerup (EL):

Grunden til, at jeg alligevel føler mig nødsaget til at gå op endnu en gang, er, at hr. Bjørn Elmquist forsøger at vride sig lidt ud af den problemstilling, som ligger, nemlig at der intet står i dette forslag om, at de folk, der er stofmisbrugere, skulle være specielt undtaget.

Det kan godt være, at hr. Bjørn Elmquist mener, at det ville være mest rimeligt, hvis man går ind og laver en måling på disse gadepushere og siger: Du er stofmisbruger, og du er ikke stofmisbruger – og så laver man en lov for den ene og en lov for den anden. Men det står der altså ikke noget om, og jeg ved heller ikke, om man kan lave sådan en praksis ved domstolene, så man kan tage sociale hensyn. Det ville måske være rimeligt, men det er i hvert fald ikke det, der er lovforslagets bogstav eller intention.

Problemet er, at hvis man snakker om f.eks. gambierne, som man ofte tager ind i denne sammenhæng, er måske omkring 90 pct. af dem selv stofmisbrugere.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Jeg regner med, at det er sidste gang, jeg skal herop i denne forbindelse. Jeg skal blot så citere fra punkt 3.2. i bemærkningerne, det var det, jeg havde i tankerne:

»De personer, der dømmes for salg af mindre mængder narkotika, er for en dels vedkommende selv narkomaner, der gennem narkotikahandel tjener penge til at finansiere deres eget narkotikaforbrug. Som et led i den forstærkede indsats mod narkotikahandel på gadeplan m.v. vil Justitsministeriet derfor tage initiativ til, at der fremover kan tilbydes personer, der idømmes lidt længere frihedsstraffe for narkotikahandel, mulighed for at indlede relevant *behandling* mod narkotikamisbrug under afsoningen.

Den nærmere udformning af behandlingstilbudene vil ske i et samarbejde med Kriminalforsorgen og Socialministeriet.«

Det var altså det, jeg havde i tankerne.

Formanden:

Så er det afklaret, og så går vi videre til fru Kirsten Jacobsen som ordfører.

Kirsten Jacobsen (FP):

Al den her teknik frem og tilbage flytter jo debatten fra det, det i virkeligheden handler om.

Der skal ikke være nogen tvivl om, at Fremskridtspartiet mener, at det er et dybt alvorligt problem. Fremskridtspartiet har gentagne gange fremsat forslag om at få gjort noget ved narkohandelen. Det har der ikke tidligere været opbakning til. Man kan jo spørge, om de socialdemokratiske gallup tal skulle helt i bund, før statsministeren fandt ud af, at retspolitikken var i uoverensstemmelse selv med socialdemokratiske vælgere, og at man blev nødt til at gøre et eller andet.

Jeg synes ikke, vi skal fortabe os i fortiden eller årsagerne. Regeringens forslag vil vi selvfølgelig støtte. Vi synes, det er alt for lidt. Vi synes, det burde have været meget mere. Vi vil også stille de nødvendige ændringsforslag til det, og så må vi jo tage en debat om det.

Når det drejer sig om De Konservatives forslag, er det meget mere i overensstemmelse med de tanker, Fremskridtspartiet har. Vi kan slet ikke forstå den diskussion, som hr. Bjørn Elmquist bevægede sig ind i.

Sagen er jo, at dommerne her i Danmark har haft de strafferammer, der gør det muligt at straffe langt hårdere, end de har gjort. De har valgt at lade være. Og den eneste måde man kan få dommerne til at dømme i overensstemmelse med det, der burde være almindelig retspraksis, er at løfte bunden. Så kan de ikke komme uden om det. Og det er det, Fremskridtspartiet synes, der skal til. Vi kan ikke leve med det her.

Disse to forslag har i det hele taget samme sigte som de to forslag, vi behandlede før. Det er ikke synd for narkohandlerne. Vi skal ikke lade være med at lave de nødvendige forslag af hensyn til narkohandlerne. Narkohandlerne er selv ude om det. De har udnyttet systemet og rendt rundt med små poser og gemt dem underlige steder. Hver gang de har solgt den ene pose, har de hentet en ny.

Og bare for at illustrere hvad jeg mener: Det er jo ikke strafrit at være bankrøver, fordi

bankrøveren er ludoman og skal bruge penge, men sådan lyder det i hr. Elmquists verden, desværre. Jeg synes, man skal begynde at tage det her alvorligt.

Jeg kunne godt tænke mig, at vi får langt skrapper regler for, hvornår vi skal udvise narokohandlere, og jeg vil meget gerne under udvalgsarbejdet se et konkret bevis fra indenrigsministeren på, at det skulle være i strid med internationale konventioner at gøre det, der står i det forslag, som Venstre og De Konservative har fremsat.

Jeg kan love for, at vi i udvalget vil stille en lang, lang række spørgsmål. Vi ligger altså ikke på maven for det her forslag fra regeringen. Regeringen er nødt til at forholde sig til, at Fremskridtspartiet vil fremsætte alle de forslag, som vi mener der skal til, for at vi kan få bugt med det her.

Når vi kommer til det næste forslag på dagsordenen, kan vi diskutere, hvorvidt udvisning kun skal gælde for dem, der sælger narko, når det er udlændinge, der er tale om.

Jeg synes, at debatten her i dag vidner om, at alle de, som i januar syntes, at der ingen problemer var, og at man ikke skulle gøre noget, nu skal finde alle mulige undskyldninger for at forklare, at der er kommet en hel masse nye oplysninger frem, som gør, at de er blevet meget, meget kloge.

Der er ikke kommet nogen som helst nye oplysninger frem. Men Socialdemokratiets gallup tal er gået den vej, og på et tidspunkt måtte statsministeren agere justitsminister. Det er det, sagen handler om, ikke andet.

Bruno Jerup (EL):

Vi er enig i, at det naturligtvis er en skærpende omstændighed, hvis man gentagne gange gør noget, som er ulovligt.

Nu ved jeg ikke, om det er det, som er hensigten med forslaget: at konstatere, at det selvfølgelig er en skærpende omstændighed at gøre noget, som er ulovligt, flere gange. Sådan er det allerede i forhold til gældende lov på alle områder.

Men hvis hensigten skulle være at gøre noget ved misbruget af stoffer og at gøre noget ved salget af stoffer bl.a. for måske at forhindre et misbrug, må vi sige, at så har man ramt pænt ved siden af. Det drejer sig både om regeringens forslag, og det drejer sig selvfølgelig også om forslaget fra De Konservative og Venstre.

Vi er ikke af den opfattelse, at det vigtigste redskab i forhold til narkotikabekæmpelsen er udvidet straf, tvangsbehandling, eller hvad man kan finde på af den skuffe.

Hvis vi skal gå efter noget, skal vi gå efter narkobagmændene. Og med narkobagmændene mener jeg de virkelige bagmænd, dvs. dem, der sidder og kontrollerer den internationale handel. Vi ved ikke, hvor mange der er i Danmark, om der overhovedet er nogen, eller om de faktisk sidder i udlandet. Men at der er nogle, der bag ved det hele kontrollerer narkosalget og har en overordentlig god profit på det salg, er en kendsgerning.

På verdensplan er det sådan i dag, at narkotikasalget er en mere indbringende forretning end militærindustrien, og at narkoindustrien, om man vil, har så mange penge mellem hænderne, at den i realiteten er i stand til at bestikke hver eneste dommer og politibetjent i hvilket land, den måtte ønske det. Derfor må vi sige, at hvis man ønsker at gøre noget ved det, er man nødt til at tage fat om roden, som fru Gitte Seeberg også nævnte. Dog mener jeg, hun forsøgte at klippe lidt af toppen.

Roden fik hun ikke fat i, for roden handler jo om, hvad årsagerne er til, at der er stofmisbrugere. Ikke kun at der er nogle, der bruger stof, men at der er stofmisbrugere, som er afhængige i en grad, at de ikke er i stand til at kontrollere det, og da skal man have fat i nogle andre elementer.

For det første må man kigge på, hvad det er for nogle mekanismer, hvad det er for sociale forhold, som er årsagen til det. Det er en mere overordnet diskussion om hele vores sociale politik, hvordan vi i det hele taget gebærder os og organiserer vores samfund, men det er en større diskussion.

Dernæst må det selvfølgelig sikres, at der er nogle forebyggende elementer ude i lokalområderne, i skolerne, i beboelseskvartererne og i byerne, og at der er nogle instrumenter til at lave forebyggelse og oplysning om det skadelige ved stofferne.

For det tredje skal det sikres, at hvis folk alligevel kommer ud i et stofmisbrug, så er en behandling til rådighed på ethvert tidspunkt. Det kan være stoffri behandling eller måske behandling, hvor der indgår stoffer eller stoffer i en del af perioden. Der er forskellige modeller. Det er vigtigt i den sammenhæng at sørge for, at behandlingstilbudene er skruet sammen, sådan at de tager hensyn til hver enkelt misbruger, for

det er min opfattelse, at ligesom alle stofmisbrugere har deres egen vej – jeg vil næsten sige deres personlige vej ind i misbruget – har de også deres egen personlige vej ud af misbruget.

Og hvis man endelig vil tage for det fjerde: For de personer, som ikke er villige til eller interesserede i at tage imod et behandlingstilbud, skal der være mulighed for at få stofferne på anden måde; det, som vi i Enhedslisten kalder for kontrolleret legalisering, det vil sige, at stofferne udleveres på recept. Ved at gøre det kan man tage toppen af en stor del af den narkotikahandel, som findes i det danske samfund. Man kan formodentlig ikke fjerne alt, men man kan tage toppen af en stor del af det.

Det er en vej at gå, men man kan sige, at det er ikke det, som det her lovforslag gør. Dette lovforslag er blot – jeg vil sige, som det også tidligere blev nævnt af Enhedslistens ordfører i dag – et ekko af, hvad man har læst i avisen, at nu skal vi sørme også gøre noget ved det.

Jeg nævnte tidligere, at det, der åbenbart har været årsagen til det, er de såkaldte gambianere. Problemet er, at mange af disse gambianere selv er stofmisbrugere – det er de faktisk for en stor dels vedkommende – og det vil sige, at det ikke er noget, der sænker antallet af stofmisbrugere. Der vil alene komme nogle andre forhandlere og eventuelt, hvis man presser hårdt nok, nogle flere dødsfald og en lidt højere pris på stofferne. Det er sådan set det, man kan regulere ved at øge straffen og ved at gå hårdt til værks; man hjælper ingen mennesker med det her. Så derfor må vi sige, at vi ikke kan støtte det her forslag.

Der er også et andet punkt i det, som undrer mig, at man går ind på. Det er § 2 i L 23 om ikrafttrædelsesdatoen – det står også i bemærkningerne – hvor det er hensigten, at loven reelt skal have tilbagevirkende kraft. Det vil sige, at straffe, man har fået før denne lovs ikrafttræden, skal virke, når man får en straf efter dens ikrafttræden. Det synes jeg synes også er en meget uheldig ting, at man har sådan et element inde. Så det er endnu en grund til, at vi ikke er stemt for denne lov.

Om B 17 skal jeg ikke sige meget. Det har vi tidligere behandlet i dette Folketing som B 62, og Enhedslisten udtalte dengang sin modstand imod det. Jeg tror, hvis man har hørt min ordførertale nu, vil man forstå, at der ikke er meget grund til at sige yderligere om det. Den er om muligt endnu mere ude i hampen end det, som kommer fra regeringen.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hvis intentionen er at komme problemet til livs, er regeringen gået et pænt stykke ved siden af, sagde hr. Bruno Jerup for lidt siden. Den argumentation ligner egentlig utrolig påfaldende den, vi havde omkring L 22 om rockerkriminaliteten: Hvis dette forslag skal være med til at løse rockerkriminaliteten, så er det ude i hampen for at citere hr. Bruno Jerup.

Kan vi dog ikke holde op med den der manér, at hver gang der kommer et forslag omkring nogle alvorlige samfundsproblemer, så stiller vi os op og siger: Duer ikke, det løser ikke problemerne 100 pct.

Det forslag, der ligger på bordet nu, har ingen intentioner om at løse alle narkoproblemer, og det har jeg i en tidligere bemærkning prøvet at forklare hr. Bruno Jerup. Det løser ikke narkoproblemerne, men det griber ind over for en del af dem. Det griber ind over for den del og over for de personer, som spiller samfundet på næsen ved under udnyttelse af den fornuftige, lempelige retspraksis, vi har haft, at drive professionel narkohandel med økonomisk profit for øje. Det er lige præcis dem, der er målgruppen.

(Kort bemærkning).

Bruno Jerup (EL):

Jamen der står ikke, at det handler om – sådan læser jeg ikke lovforslaget – at ramme dem, der driver narkohandel professionelt med profit for øje. Det står der ikke. Problemet er, at det lige så vel og formodentlig mest sandsynligt vil blive brugt imod den overvejende del af pusherne, hvoraf mange i øvrigt selv er småhandlende, narkomaner og misbrugere af forskellig art, og det er dem, som man nu vil fylde fængslerne med. Og det kan jeg ikke se noget formål med. Det eneste, der må ske, og som vil ske, er nødvendigtvis, at nogle af de andre stofmisbrugere vil overtage deres plads. Hvis ellers de tal, man normalt opregner, passer, har vi omkring 10.000 stofmisbrugere, hvoraf 3.000 er forholdsvis stærkt afhængige af stof. Andre vil overtage pushernes plads og distribuere det stof, som er nødvendigt for stofmisbrugerne. Det typiske er jo, at stofmisbrugerne får f.eks. 11 enheder, sælger 10 og får 1 selv. Det er dem, man åbenbart skal have fat i nu i stor stil.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Det er meget på samme linje, for jeg vil også godt bede hr. Bruno Jerup om at overveje følgende seriøst: Hvis nu man fra f.eks. Enhedslistens side bare vender ryggen til disse ting, som vi indimellem foreslår, og siger, at det vil man altså ikke være med til, og der stadig væk er nogle, der som fru Dorte Bennedsen meget rammende siger, spiller samfundet på næsen, for det er omgåelse af de love, som jo skal fastholdes, hvem skal vi så gennemføre de her lovforslag med? Så har vi kun V og K og Z og O tilbage, og så bliver det i vidt omfang på deres præmisser. Hvordan er vores muligheder for at fastholde den forholdsvis liberale ordning, som fru Dorte Bennedsen betegnede den danske ordning som? Hvordan er vores mulighed for at komme i gang med at tage fat, prøve endnu en gang at tage fat på det tilgrundliggende problem? Har Enhedslisten også meldt sig ud af det? Er det så igen noget, som regeringspartierne – de tre, som vi har i øjeblikket – må klare med V, K, Z og O? Jeg synes, det er et stort ansvar, man påtager sig på den måde.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg forstår godt hr. Bjørn Elmquists bekymring, for hr. Bjørn Elmquists synspunkter, hans personlige synspunkter, når det drejer sig om retspolitik, narkopolitik osv., ligner nok mere hr. Jerups, end de ligner resten af regeringens. Men jeg synes, debatten i dag har vist, at regeringen vil få en meget mere rigtig og en meget mere gennemgribende behandling af de her problemer, hvis den så sig om til den anden side i salen i stedet for hele tiden at skulle have fodslæberne med, som synes, at det er så synd for narkomanerne.

Når jeg tog ordet, er det for at sige til hr. Jerup: De gambianere, som i dag behandles som småpushere, er i realiteten almindelige døds-købmænd. Det er de, uanset om de bruger narko eller ej, og når vi kommer til næste punkt på dagsordenen, kommer konsekvensen, så bliver de udvist, og så får vi færre narkomaner, i hvert fald i Danmark.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Man kan måske være uenig i det her forslag, om det er for lidt eller for meget, men jeg forstår ikke – og det vil jeg godt have lidt udbygget fra

hr. Bruno Jerups side – argumentationen, for sådan som det er i dag, er det jo forbudt at sælge narko. Så kommer hr. Bruno Jerup med sit synspunkt om, at det burde det ikke være. Det er jeg helt uenig i, men det synspunkt har hr. Bruno Jerup og Enhedslisten, og det er i orden, at man har det synspunkt, selv om jeg er uenig. Men lige nu er det forbudt. Skal det så være omkostningsfrit? Det er jo faktisk det, hr. Bruno Jerup siger i sin ordførertale. Han mener, det skal være legalt, og derfor skal der ikke være nogen straf for det, selv om det i dag er forbudt. Det var sådan, jeg hørte det.

(Kort bemærkning).

Bruno Jerup (EL):

Nej, det er – for at starte med fru Pia Kjærsgaard først – ikke helt korrekt forstået, hvad vores linje er i det her spørgsmål. Sagen er sådan set, at vi mener, det stadig væk bør være forbudt at sælge stoffer privat, sådan som man gør det. Nogle kalder dem dødens købmænd. Men den eneste forudsætning for, at en sådan ulovlighed har nogen mening, er jo, at man har et alternativ.

Man kan kigge tilbage i historien på f.eks. USA i 1920'erne og 1930'erne, hvor man havde et alkoholforbud. Selvfølgelig kunne man godt – og det gjorde man også – trappe krigen op mod dem, der producerede og distribuerede alkoholen i USA, men der var altså ikke noget at gøre ved det. Den bedste måde at forhindre, at der er et ekstremt omfattende illegalt salg af alkohol, er sådan set, at man har mulighed for at få fat i det. Det er ikke noget argument for alkoholisme, men det er da i hvert fald et argument, som trækker den anden vej.

Derfor er det vores bud, at man skal gå en anden vej. Man skal give stofmisbrugerne en mulighed for at få fat i deres stoffer på receptpligtig måde, ligesom man kan få metadon i dag.

Jeg kan ikke nå mere.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg vil gerne sige til hr. Bruno Jerup, at jeg ligesom han ville ønske, at verden så anderledes ud. Gid der var én eller to løsninger på de her problemer, som var rigtige, som vi kunne gennemføre, så vi kunne bevare de rene hænder og den gode samvittighed.

Men vores forbaskede problem er, at sådan ser verden ikke ud. Det her er hundesvært. Der er ikke en rigtig løsning på det. Der er ikke én

løsning på det. Det er masser af indsatser, og der er næppe en løsning, der ikke også i en eller anden forbindelse har en bagside. Og det skal vi starte med at se i øjnene, og så skal vi lade være at skyde hinanden beskidte motiver i skoene, men sige: Jamen er der noget, hvor vi kan sige, at her er godt nok en bagside, men forsiden af medaljen er større, eller er bagsiden for stor, så vil vi ikke?

Kunne vi dog ikke få den diskussion i stedet for at bilde hinanden ind, at det er patentløsninger på det her problem?

(Kort bemærkning).

Bruno Jerup (EL):

Det er ikke, fordi jeg har noget ønske om at putte noget i fru Dorte Bennedsens sko og påstå, at hun skulle have nogle bestemte holdninger, hun ikke har. Jeg forsøger sådan set at forholde mig til det sigte, som jeg ser man har med det lovforslag, og jeg siger blot, at jeg mener, man skyder ved siden af. Det er sådan set alt.

Så kan fru Dorte Bennedsen godt sige, at der bør gøres mange andre ting, og der ikke er én løsning, og det kan vi være enige i. Det er muligt, der er mange ting, vi kan blive enige om. Jeg vil ikke afvise, at både fru Dorte Bennedsen og hr. Bjørn Elmquist og jeg kan blive enige om mange ting i forhold til, hvad man skal gøre ved misbrugsproblemer. Men det forslag, der ligger her, lyder som et ekko fra en avisdebat. Det lyder ikke, som om det er noget, der er tænkt igennem i forhold til en overordnet idé, der hedder: Hvordan gør vi noget ved misbrugsproblemerne og stofmisbrugsproblemerne i Danmark?

Det er bare det, jeg har påpeget. Så kan man sige, at det er ufint af mig at komme med den slags påstande, men det har jeg påpeget.

Formanden:

Så er vi tilbage i ordførerrækken med hr. Arne Melchior.

Arne Melchior (CD):

CD kan naturligvis fuldt ud bakke L 23 op. Det hjælper ikke at afsøre debatten ved at snakke om behandlingstilbud og alle den slags ting.

Dette er ikke et forslag, som løser narkoproblemerne, som jeg var inde på i formiddags, da vi talte om rockere, og det er ikke en lov på nogle få linjer, som kan løse et kæmpemæssigt problem. Jeg tror, det var hr. Elmquist, der var inde på, at vi ikke skulle føre en generel narkodebat i dag.

Så siger hr. Jerup, at det her forslag jo bare er et ekko af mediernes behandling af disse ting. Sådan opfatter jeg det ikke. Man kan så spørge om, hvorfor det pludselig er blevet nødvendigt.

Nu er der jo indledt en, skal vi sige lidt ny form for dialog mellem dommere, dommerstanden og politikere; den foregår på en lidt anden måde, end den tidligere har været. Og så kan det nok ikke være utilstedeligt at inddrage domstolens praktisering af den gældende lov, som jeg mener er årsagen til, at vi står i en situation, hvor vi må skærpe og give – for at bruge en moderne floskel – et vink med en stor vognstang eller et kraftigt ring med sølvklokken, således at man hos domstolene forstår, hvad der er lovgivers mening.

Når der laves visse strafferammer, så kan jeg godt forstå – og det gælder i øvrigt meget kriminalitet – at man ikke går til maksimumstraffen alt for gerne og bestemt ikke alt for tit, for der kan jo altid tænkes et tilfælde, hvor en forbrydelse er af samme art, men værre end den, der p.t. er til pådømmelse. Men det må dog være meningen, at man, når man starter med bøde, hæfte og så fængsel i op til nogle år, hvis der er alvorlig lovovertrædelse inden for det emne, loven behandler, ikke hele tiden giver én af de absolut mildeste straffe.

Derfor skal det altså klargøres og kundgøres med sølvklokkeringning for domstolene, at det er lovgivers mening – og det er efter lovene, dommerne skal dømme – at der skal slås ned, at der skal straffes og også med straffe i midten af den strafferamme, som paragraffen omfatter.

Jeg ved da godt, at der er noget, som hedder en bagatelgrænse, og den skal vi også være forsigtige med at afskaffe, men der er også noget, der hedder, at mange bække små gør en stor å, som til sidst kan blive til en stor flod.

Og så vil jeg sige, at hvis man laver mangfoldige bagateller til egen fordel, så kan man for min skyld godt fra samfundets side udvise en vis mildhed i bedømmelsen, men her er det jo ikke noget, man alene laver til egen fordel, men i høj grad til andres skade og fordærv, og derfor er en overdreven mildhed i den slags forhold helt misforstået og altså ikke efter Tingets mening, hverken efter den gamle lov og bestemt heller ikke efter den her foreslåede.

Må jeg så med hensyn til B 17 sige, at den første pind i Venstres og De Konservatives beslutningsforslag omhandler det samme forhold som L 23, og derfor må vi drøfte de to forslag samlet i udvalget, mens anden og tredje pind i B 17

mere hører til indenrigsministerens lovforslag nr. L 24. Da det er næste punkt på dagsordenen, vil jeg tillade mig at tage stilling til den tid.

Lad mig i øvrigt oplyse, at CD's normale retsordfører for tiden befinder sig i New York, og derfor må debatten og mine kolleger nøjes med mig som CD's repræsentant.

Pia Kjærsgaard (DF):

I alt for lang tid har handel med narkotika været for omkostningsfrit og nærmest legalt. Det bør naturligvis straffes hårdt, når nogle personer kynisk udnytter, at der ikke sker noget som helst, hvis man blot har små mængder narko på sig. Selvfølgelig skal udlændinge udvises ved første dom for handel med narkotika. Jeg synes, at den undskyldning med internationale konventioner har vi hørt før, og jeg tror ikke, den har spor på sig overhovedet, men det kan undersøges. Jeg tror, at det som sædvanlig bare er en dårlig undskyldning for ikke at tage fat på problemerne.

Vi er blevet præsenteret for uhyggelige eksempler på dødens købmænd, og man skal tænke meget på, at hver evige eneste gang er der ofre, som bukker under for denne handel. Naturligvis skal narkomanerne have behandling, men det er en anden sag, som ikke må blandes sammen med denne her – slet ikke udlevering af heroin, som hr. Bjørn Elmquist var inde på. Det vil Dansk Folkeparti gå imod, og det er ikke det, som debatten drejer sig om i dag, selv om nogle forsøger at få den ind på det emne i stedet for.

Narkobagmændene, siger nogle af ordførerne, skal vi havde fat på, og det er jeg naturligvis aldeles enig i, og jeg vil tillade mig at kæde netop det problem sammen med de andre forslag, vi behandler her i dag, nemlig rockerkriminaliteten, hvor der er kanonstor, sikkert korrekt mistanke til, at rockernes formue stammer fra narkosalg. Så jeg synes, at alle de forslag, vi behandler her i dag, kan kædes sammen med rockerkriminaliteten.

Jeg mener naturligvis, at Venstres og De Konservatives forslag er mere vidtgående og mere rimelige at få vedtaget end regeringens. Jeg mener således, det er godt, at det er lidt mere vidtgående; det kan Dansk Folkeparti støtte. Det bliver nok i sidste ende regeringen, som får det fulde flertal. Vi vil selvfølgelig også stå bag det forslag, men alligevel ærgre os en smule over, at man ikke strammer mere op.

Formanden:

Så er det fru Gitte Seeberg som ordfører for forslagsstillerne til B 17.

Gitte Seeberg (KF):

Jeg vil afslutningsvis sige tak til i hvert fald de partier, som støtter Venstres og De Konservatives forslag. Jeg er også overbevist om, at vi i sidste instans går efter det samme mål: at der skal gøres noget ved problemet her. Så jeg vil også tro, at vi finder en løsning i udvalget. Jeg håber i hvert fald, at det er et forslag, der kan blive bred enighed om.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Jeg vil gerne sige tak for en god, pæn modtagelse af forslaget om en væsentlig skærpelse af strafniveauet ved gentagen handel med små mængder hårde stoffer, også handel på gadeplan. Det her er et nødvendigt led, men der skal også ske mange andre ting.

Der har været stillet et enkelt spørgsmål, nemlig om der er penge til de stoffri afdelinger, som er omtalt i lovforslaget. Økonomien er omtalt i lovforslaget, fordi det skal gennemføres ved at lave kontraktfængselsafdelinger. Det er også sådan, at vi vil arbejde på at behandle flere narkomaner inden for Kriminalforsorgen, gerne og forhåbentlig i meget tæt samarbejde med Socialministeriet og Sundhedsministeriet.

Der har været rejst spørgsmål vedrørende behandlingen af narkomaner, der på Fyn og i Helsingør politikreds idømmes længerevarende straffe. Der vil jeg gerne sige, at regeringen er optaget af det forsøg og gerne vil meddele Folketinget, at vi gerne ser det udvidet til foreløbig at dække hele Frederiksborg Amt for at få et rimeligt antal med i forsøget.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg skal alene besvare to spørgsmål, der har været rejst i forbindelse med den del af det, der hører under Indenrigsministeriet.

Det ene er det, der drejer sig om de internationale konventioner. Og dér er det nu engang sådan, at der vil være nogle, som under alle omstændigheder vil have en særlig form for beskyttelse. Det vil f.eks. dreje sig om flygtninge, som ville risikere at få hovedet kappet af eller blive sendt i torturkammer ved tilbagesendelse. Og dér er vi nødt til at respektere de regler, der nu engang eksisterer for behandlingen af flygtninge, hvis vi fortsat ønsker at være en del af det internationale flygtningesamarbejde.

Men jeg vil godt for det andet gøre opmærksom på, at der i det lovforslag, regeringen har fremsat, står, at det vil være undtagelsesvis. Derfor er en del besvarelsen, når vi taler om den del af konventionerne, der har med familiens enhed at gøre, at i langt de fleste tilfælde vil det formentlig være sådan, at problemet kan beskrives nogenlunde som følger: Hvis ikke det er sådan, at man risikerer forfølgelse ved tilbagevenden, så kan man jo udøve sit familieliv i det land, som man bliver sendt tilbage til, nemlig sit oprindelige hjemland. Man kan tage sin familie med sig hjem, og der er der så ikke tale om, at man overtræder nogen form for konventioner for menneskerettigheder og den slags.

Det er derfor, at det er så vigtigt, at man forholder sig konkret til det her, og det er præcis det, der er pointen i regeringens forslag: at der i den enkelte konkrete sag skal tages stilling til det i forbindelse med den domfældelse, der finder sted.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden (for forslaget til folketingsbeslutnings vedkommende anden (sidste)) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslagene henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 24: Forslag til lov om ændring af udlændinge-loven. (Udvisning på grund af narkotikakriminalitet).

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).
(Fremsat 3/10 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.